

hun strijd ~~tegen~~ voor een grooter sluk brood belemmerd en
verzuwaard zal worden.

Wat moekende arbeiders daartegen doen? Er is maar
e'en middel: strijden; zich verzetten. En dat de arbeiders
dit reeds begrepen hebben, blyft wel uit de vele stellingen,
die in België, in Frankryk, in ^{ook hier ja langem} Brabant, en andere provincies
telkens uitbarsten. ^{Arbeiders strijden niet voor plezier, maar uit nood.} (Dese stellingen bewyzen, dat in al dese
landen het kapitaal doende is, de verarming van de wereld
door de oorlog op de arbeiders af te schuiven. En ^{ten} daerby ^{in 20 groepen got}
legelyk vast te onder het juk der ^{ten} uitbuiting te brengen. ^{en} al
de arbeiders zich daar niet goedwillig aan onderwerpen.

Stommerds, zegt de brave ~~kapitaal~~ burger of intellektueel:
zien ze niet, dat ze zoo hun eigen glazen ingooien? Als er niet
gebouwd en aangevoerd wordt, ^{willen} ~~hebben~~ ze zelf ook niet te wonen
en te eten hebben; als er niet ^{maar gestaapt} ~~gewerkt~~ (wordt, ~~kan~~ ^{is}
er geen herstel, en blyven ze zelf in de nood zitten. ~~Belnooze lingen,~~
die ^{handelingen van het kapitaal worden} ~~zoo spreken~~, omdat ^{willen} ~~niets~~ van arbeid en kapitalisme weten,
begrijpen niet, dat de arbeiders, als ze onderwerpen en ^{ge} ~~willig~~
alles aanwaarden, in korte tijd tot het laagste peil zouden
afzakken? Strijd is het eenige wat verlaaging van het levenspeil
kan ^{afwerpen} ~~afwerpen~~.

kunnen de
arbeiders
antwoorden:

Zal de strijd zulkoes hebben, dan is daarvoor het een en ander
noodig. In de eerste plaats solidariteit, vaste aaneengeslotenheid,
onverbrekelyke eenheid. Uiterlyke eenheid, door allemaal ^{en van} ~~in~~
grootte vaerereenigis, te ^{zijn} ~~willen~~, helpt daarby niets veel. ~~Want~~
Dan zijn de arbeiders toch geen meester over hun aktie, ~~Want~~
ze hebben de meesters der organisatie, de bestuurders boven
zich, die alles ~~bestuurden~~ beheerschen, en de zaken met
de ^{directeuren en de} ~~heeren~~ van het kapitaal bedisselen. Wat de arbeiders
noodig hebben is de vaste eenheid in hun eigen werkgroep,
waarin ze zelf meester zijn over al hun akties, en daarby
geheel op elkaar moeten kunnen rekenen. De werkgroep,
het bedrijfspersoneel is de eenheid, die zelf voortdurend bespreekt
en besluit over wat ze te doen heeft, over arbeidsvoorwaarden,
over behandeling, over aktie en strijd. En die kan alleen wat
doen als ze ^{alleen} ~~alleen~~ vast op elkaar kunnen rekenen, ^{het geheel} ~~alleen~~ ^{op} ~~op~~ ^{elke}
en elkeen op het geheel.

Het gaat daarby niet enkel om loon en arbeidstyd. Maar
ook om een menschwaardige behandeling. De tijd moet voorbij
zijn, dat arbeiders als weerlooze koelies zich moeten laten
trappen, en uitschelden door onderbaren. Het kapitaal zou dat
wel graag willen, om ^{ze} ~~te~~ ^{een gevoel van} ~~hun~~ machteloosheid te ~~geven~~
~~geven~~, en geen moed of durf te laten ophoemen. Maar dat zal niet

lukken. Tenminste als ~~in~~ in de arbeiders genoeg fierheid en trots leeft om daar te komen. En dat zal het geval zijn, als ieder weet, dat hij ^{de gemeenschap van} op zijn kameraden kan ^{steunen} rekenen. Dan zullen ze eischen, en steeds opnieuw die eisch doorzetten, van als groep of personeel erkend te worden, als groep te overleggen, op te treden en ~~waarsamen tegen~~ ieder der leden tegen machts misbruik van chefs of baren te beschermen.

In de loonsrijd zullen ze, al ~~waarsamen~~ houden ze nog zoo laai vol, niet altijd stekes hebben. ~~Daarvoor is~~ Een groote winst ^{te} zeer een levensbelang voor het kapitaal, en ^{het} zal ~~daarvoor~~ vaak ^{zijn} haar volle macht ~~voor~~ in het veld voeren. Maar de groote winst voor de arbeiders is dan ^{licht vooral in} de groei van hun eenheid, hun vaste aaneengeslotenheid. Dat is de ~~opbouw~~ arbeiders-opbouw van de nieuwe wereld. Want dat is de opbouw van de macht, waarmee ze eenmaal het kapitaal moeten overwinnen en meester worden over de maatschappij. ~~Maar daarover moet een andere keer nader gesproken worden~~

P. A.

De oorlog van Engeland en Amerika tegen Duitschland is ten einde. ~~De~~ ^{nu} vredes tyd ~~is nu begonnen~~ is, is een ~~oorlog~~ een ander soort oorlog: ~~dat~~ Een strijd van ~~de kapitalisten~~ het kapitaal, om de arbeiders er onder te houden en op de oude manier verder uitte buiten. Een strijd van de arbeidersklasse voor haar bevrijding.

+ Voor de arbeiders komt het er nu op aan, in de eerste plaats hun hersens te gebruiken; ^{niet op de moore kloofte of flessen; zelf begrypen wat er in de} ~~ook niet te laten beduvelen door de moore~~ ~~woorden van vryheid, van democratie, van eenheid.~~ wereld gebeurd is en nog gaat gebeuren. Daar toe eerst goed weten en begrijpen.

De afgelopen oorlog was een oorlog van het kapitaal. Van het Engelsch-Amerikaansche kapitaal tegen het Duitsche kapitaal. Niet van het Engelsche en Amerikaansche volk tegen het Duitsche volk - al heeft men er nu die vorm aan gegeven. En nog veel minder een oorlog tusschen de Engelsch-Amerikaansche arbeiders tegen de Duitsche arbeidersklasse.

Voor een ~~oorlog~~ strijd tusschen arbeiders van verschillende landen is er geen enkele reden. Voor hen is alleen van belang, ^{om door} arbeiders, om alle levens behoeften voor henzelf, voor honger en, voor hun ~~he~~ ^{he} heele maatschappij voort te brengen. Als het kapitaal niet meester was over de ~~de~~ bedrijven, over de machines, zou dat gemakkelijk gaan. Maar nu is het kapitaal nog meester.

Het kapitaal gebruikt dit meesterschap om winst te maken. Winst is het doel, door uitbuiting van arbeiders. Maar in voortdurende concurrentiestrijd tegen elkaar. Strijd om wereldmacht, om baas te zijn in verre werelddeelen, over de kostbare grondstoffen, over ~~de~~ ~~gehele~~ ~~kolonien~~ kolonien, over afgetamaruten, baas op de wereldzeeën. Want uit dat alles stroomt ~~na~~ ^{naar} ~~naar~~ ^{naar} de ~~meeste~~ ~~kapitalisten~~ kapitalistenklasse. De Engelsche --

Om deze ^{voor wereldmacht} strijd te kunnen voeren, moet de kapitalistenklasse het geheele volk, ook de arbeiders, voor haar wagen spannen. Dat kan, want de arbeiders zijn hun slaven, hebben niets te zeggen en kunnen zich niet verzetten. Waren ze in staat zich werkelijk te verzetten (dan zouden ze ook meer kunnen, ^{hun} ~~hun~~ eigen vryheid ~~strijden~~ het kapitaal te verslaan in zulk een levensbelofte). Kunnen ze dit nog niet, dan moeten ze gehoorzamen aan het kapitaal, en zich als soldaten ~~door de regering~~ ^{door de regering} laten ~~drukken~~ ^{drukken} in de oorlog voeren, en leven opofferen.

1. Meester worden over de maatschappij
- Deelgenoot in beheer: Larie. Telf geheel 6 aas.
2. Uitbreidings ~~tot~~ massale akkies
?
3. Deze oorlog was v kapitaal. Macht nationalisme.